

**«ДАРЫН» РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ
ОРТАЛЫҒЫ**

**Ауыл мектептерінің оқушыларына арналған олимпиаданың
ІІІ кезеңі - 2024**

Қазақстан тарихы 9 сынып

**РЕСПУБЛИКАНСКИЙ НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКИЙ ЦЕНТР «ДАРЫН»
ІІІ этап республиканской олимпиады для учащихся сельских школ-2024**

История Казахстана 9 класс

1-15 сұрақ бір дұрыс жауап 1 бал / 1-15 вопросы один правильный ответ 1 бал.
16-25 сұрақ екі дұрыс жауап 2 бал / 16-25 вопросы два правильных ответа 2 бала.
26-30 сұрақ үш дұрыс жауап 3 бал / 26-30 вопросы три правильных ответа 3 бала.

1 балл: 1-15 сұрақ / вопросы

1. Панисламизм идеясының мәні / Суть идеи панисламизма:

- A) мұсылмандарды біріктіру / объединение мусульман.
- B) түркі халықтарын біріктіру / объединение тюркских народов.
- C) ағартушылық / просветительства.
- D) ғылымның жетістіктерін қолдану / использование достижений науки.

2. «Балапан» журналының бас редакторы болды / был главным редактором журнала «Балапан»:

- A) Қошке Кемеңгерұлы / Кошке Кеменгер.
- B) Мұхамеджан Сералин / Мухамеджан Сералин.
- C) Райымжан Марсеков / Райымжан Марсеков.
- D) Спандияр Көбеев / Спандияр Кобеев.

3. «Оян, қазақ» кітабының авторы / Автор книги «Оян, қазақ»:

- A) А. Байтұрсынұлы / А. Байтурсынов
- B) М. Дулатов / М. Дулатов
- C) М. Жұмабаев / М. Жумабаев
- D) Ә. Бөкейхан / А. Бокейханов

4. Бірінші дүниежүзілік соғысқа дейін Қоныс аудару қорына Қазақстанның көшпелі халқынан тартып алынды / до Первой мировой войны у кочевого населения Казахстана было отобрано в Переселенческий фонд:

- A) 145 млн. десятина жер / 145 млн. десятин земли.
- B) 135 млн. десятина жер / 135 млн. десятин земли.
- C) 45 млн. десятина жер / 45 млн. десятин земли.

D) 35 млн. десятина жер / 35 млн. десятин земли.

5. “Кіші Қазан саясатының” авторы / автор политики “Малого Октября”

-

A) И. Сталин /И. Сталин

B) Ф. Голощекин / Ф. Голощекин

C) Н. Бухарин /Н. Бухарин

D) В. Ленин / В. Ленин

6. II Мемлекеттік Думаға Қазақстанның атынан ұсынылды / в II Государственную думу от Казахстана было представлено:

A) 5 депутат / 5 депутатов.

B) 9 депутат / 9 депутатов.

C) 14 депутат / 14 депутатов.

D) 18 депутат / 18 депутатов.

7. Құқықтық акт, билік органының қаулысы / правовой акт, постановление органа власти:

A) Декларация / Декларация

B) Декрет / Декрет

C) Петиция / Петиция

D) Демаркация / Демаркация.

8. Ұлттық мемлекеттердің арасындағы шегараларды белгілеу дегеніміз / установление границ между национальными государствами:

A) Унификациялау / унификация.

B) Урбандау / урбанизация.

C) Межелеу / размежевание.

D) Седентаризациялау / седентаризация.

9. I Мемлекеттік Думаға сайланды / во I Государственную думу было избрано:

A) Т. Аллабергенов /Т. Аллабергенов

B) Б. Қаратаев / Б. Каратаев

C) Х. Нұркенов / Х. Нуркенов

D) А. Қалменов / А. Калменов

10. 1927 жылы желтоқсанда КСРО ауылшаруашылығын ұжымдастыру туралы шешім қабылданды/ в декабре 1927 г. принята решение о коллективизации сельского хозяйства в СССР на:

A) БК(б)П XIV съезінде / XIV съезде ВКП(б).

B) БК(б)П XV съезінде / XV съезде ВКП(б).

C) БК(б)П XVI съезінде / XVI съезде ВКП(б).

D) БК(б)П XVII съезінде / XVII съезде ВКП(б)

11. 1907 жылы Санкт-Петербургте жарыққа шыға бастаған қазақтың алғашқы қоғамдық-саяси газеті / в 1907 г. в Санкт-Петербурге начала издаваться первая казахская общественно-политическая газета:

A) “Түркістан уәлаяты” / “Түркістан уәлаяты” (Туркестанские ведомости).

B) “Дала уәлаяты” / “Дала уәлаяты” (Киргизская степная газета).

C) “Серке” / “Серке”.

D) “Қазақ” / “Казах”.

12. Ресейдегі революциялық күштердің қысымымен Мемлекеттік Дума құру туралы манифестке қол қойды / под напором революционных сил России подписал Манифест о созыве Государственной думы:

A) II Екатерина патшайым / императрица II Екатерина

B) III Александр патша / царь Александр III

C) I Николай патша / царь Николай I

E) II Николай патша / царь Николай II

13. 1924 жылы РК(б)П ОК қабылдаған Қаулы / в 1924 г. ЦК РКП(б) принял постановление:

A) “Қырғыз (Қазақ) КСР автономиясы туралы” / “Об автономии Киргизской (Казахской) ССР”.

B) Орынбор қаласы ҚАКСР астанасы болып жарияланды / Оренбург стал столицей КАССР.

C) “Орта Азия Республикаларын ұлттық-мемлекеттік межелеу туралы” / “О национально-государственном размежевании республик Средней Азии”.

“Қырғыз АКСР” атауы “Қазақ АКСР” (ҚазАКСР” деп атау / “Киргизская АССР” стала называться “Казахская АССР” (КазАССР).

14. Орталық Қазақстанда ГУЛАГ бөлімшелерінің бірін құру туралы шешім қабылданды / было принято решение об образовании в Центральном Казахстане одного из филиалов ГУЛАГа -

A) 1918 жылғы 5 қыркүйекте / 5 сентября 1918 г.

B) 1928 жылы 3 сәуірде / 3 апреля 1928 г.

C) 1930 жылы 19 желтоқсанда / 19 декабря 1930 г.

D) 1932 жылы 3 мамырда / 3 мая 1932 г.

15. 1930 жылы 27 тамызда ҚазАКСР ОАК мен ХКК-нің қабылдаған Қаулысы / 27 августа 1930 г. было принято Постановление ЦИК и СНК КазАССР:

A) Бірыңғай еңбек мектебі туралы / о единой трудовой школе.

B) Ұлттық азшылықтар мектептері туралы / о школах национальных меньшинств.

C) Жалпыға бірдей міндетті оқуды енгізу туралы / о введении всеобщего обязательного обучения.

D) Бастауыш және орта мектеп құрлымы жөнінде / о структуре начальной и средней школы.

2 балла: 16-25 сұрақ / вопросы

16. 1916 жылғы ұлтазаттық көтерілістің негізгі ошақтарын көрсетіңіз / укажите основные очаги национально-освободительного востания 1916 года:

- A) Жетісу / Семиречье
- B) Шығыс Түркістан / Восточный Туркестан
- C) Сарыарқа / Сарыарка
- D) Торғай / Тургай

17. Торғай даласында көтерілісшілердің басшылары / предводителями востания в Тургае были:

- A) Амангелді Иманов / Амангелди Иманов
- B) Әліби Жангелдин / Алиби Жангелдин
- C) Әбдіғапар Жанбосынұлы / Абдигапар Жанбосынулы
- D) Тоқаш Бокин / Токаш Бокин

18. 1916 жылғы көтеріліс сипаты жағынан / востание 1916 года по своему характеру была:

- A) Антифеодалдық көтеріліс болды / антифеодальным востанием
- B) Феодалдық-монархиялық соғыс болды / феодально-монархической войной
- C) Социалистік революция болды / социалистической революцией
- D) Ұлт-азаттық соғыс болды / национально-освободительной войной

19. 1916 жылғы көтеріліс жеңілгенімен оның тарихи маңызы мынада / не смотря на то, что востание 1916 года потерпело поражение его историческое значение заключается в то, что:

- A) Қазақ халқы қарулы күрес мектебінен шыңдалып өтті / казахский народ прошел школу вооруженной борьбы
- B) Қазақ халқы әділетті қоғамды тек коммунистер ғана құра алатынын түсінді / Казахский народ понял, что только коммунисты смогут создать справедливое общество
- C) Қазақ халқы ұлттық мүдделерінің ортақтығын, отарлық езгіге қарсы тұра алатын күш екенін сезінді / казахский народ почувствовал единство своих национальных интересов и силу, которая может противостоять колониальному гнету
- D) Азамат соғысы жылдарында қазақ халқы Қызыл Армия жағына шықты / в годы гражданской войны казахский народ встал на сторону Красной Армии

20. Қазақстандағы Уақытша өкімет органдары қызметінің жағымды нәтижелері / положительные результаты деятельности органов Временного правительства в Казахстане:

- A) Орыс шаруаларының қазақ жерлеріне қоныстандыруды тоқтатты / было остановлено переселение русских крестьян на казахские земли

- В) Тыл жұмыстарына реквизицияланғандар еліне оралды / реквизированные на тыловые работы вернулись на родину
- С) Қазақтардан тартып алынған жерлер қайтарылды / были возвращены отобранные у казахов земли
- Д) 1916 жылғы көтеріліске қатысқандарға кешірім жасалды / была объявлена амнистия тем, кто принимал участие в восстании 1916 года

21. 1917 жылғы Ақпан буржуазиялық-демократиялық революцияның тарихи маңызы сол / историческое значение Февральской буржуазно-демократической революции заключается в том, что:

- А) ол қазақ халқының мұқтаж мәселелерін шешіп берді / она решила насущные проблемы казахского народа
- В) ол қоғамдық өмірдің барлық салаларын демократияландырды / она провела демократизацию всех сфер общественной жизни
- С) ол қазақ интеллигенциясының қалыптасуына әсер етті / она способствовало формированию казахской интеллигенции
- Д) ол бұқара халықтың сана-сезімінің оятты / она пробудила сознание народных масс

22. XX ғасырдың басында пайда болған «Алаш» қозғалысы сол кездегі уақыт қиындықтарына қарсы әрекет ретінде пайда болды. Олар: / Движение «Алаш», возникло в начале XX века как ответ на вызовы того времени, такие как:

- А) Шаруалардың жаппай қоныстануы / массовое переселение крестьян
- В) Қазақ әліпбиінің жойылуы / уничтожение казахского алфавита
- С) Мешіттер мен медреселерді жабу / закрытие мечетей и медресе
- Д) Орыстандыру мен шоқындыру / крещение и руссификация

23. Түркістан автономиясын басқарғандар / руководители Туркестанской автономии:

- А) Әлхан Бөкейханов / Алихан Букейханов
- В) Ахмет Байтұрсынұлы / Ахмет Байтурсынов
- С) М. Шоқаев / М. Шокаев
- Д) М. Тынышбаев / М. Тынышпаев

24. Большевиктер мен Алаш Орда өкімет арасындағы келіс сөздері нәтиже бермеу себебі / переговоры между Алаш Ордой и большевиками не дали результатов, потому, что:

- А) Қазақ халқы большевиктер ұстанымын қолдады / потому, что казахский народ поддержал позицию большевиков
- В) Алаш қайраткерлері тап күресі мен пролетариат диктатурасын мойындамады / руководители Алаша не признали классовую борьбу и диктатуру пролетариата.
- С) Алаш Орда өкіметі халықтың мүддесіне қарсы әрекет етті / потому что правительство Алаш Орды действовало против интересов народа

D) Большевиктер ұлттық мемлекеттің құрылуына қарсы болды / большевики выступили против создания национального государства.

25. Алаш идеясының негізінде жатқан ұстанымдар / в основе идеи Алаш лежат принципы:

A) Жер нарықтық қатынастың негізі болуы тиіс / земля должна стать основой рыночных отношений

B) Жер және оның байлығы қазақ халқына тиісті мұра / земля и ее недра принадлежат казахскому народу

C) Жер және оның байлығы өндірушілерге тиісті болу керек / земля и ее богатства должны принадлежать производителям

D) Жер жеке меншікке берілмейді / земля не передается в частную собственность

3 балла: 26-30 сұрақ / вопросы

26. 1916 жылғы ұлт-азаттық көтерілісті басу барысында патша өкіметінің жазалау шараларының салдарын көрсетіңіз / покажите последствия карательных мер царского правительства в ходе подавления национально-освободительного движения 1916 года:

A) Қазақтардың Қытайға қоныс аударуы / переселение казахов в Китай

B) көтерілісшілердің жерлерін тартып алу / захват земель повстанцев

C) көтерілісшілердің балаларын жаппай оқудан шығаруы / изгнание детей повстанцев из учебных заведений

D) Мал басының күрт азаюы / сокращение поголовья скота

27. 1916 жылы тамызда Түркістан генерал-губернаторы А.Н. Куропаткиннің бұйрығы бойынша майдандағы қара жұмыстан / в августе 1916 году по приказу А.Н. Куропаткина от тыловых работ освобождались:

A) ақсүйектер босатылды / аристократы

B) билік өкілдері босатылды / представители власти

C) Ресей оқу орындарында оқып жүргендер босатылды / те, кто проходил обучения в Российских учебных заведениях

D) діни қызметкерлер босатылды / служители культа

28. XX ғасырдың басында Ресей империясының тарихында орын алған революциялардың даталарын көрсетіңіз / укажите даты революции имевших место в истории Российской империи в начале XX века:

A) 1905-1907 ж. революция / революция 1905-1907 годов

B) 1920-жылдардағы Мәдени революция / Культурная революция 1920-х годов

C) 1917 Ақпан революциясы / Февральская революция 1917 года

D) 1917 жылғы Қазан төңкерісі / Октябрьский переворот 1917 г.

29. 1916 жылғы көтерілістің жеңілу себептері / причины поражения востания 1916 года:

- A) Халықтың көп бөлігінің қытайға кетіп қалуы / уход большей части населения в Китай
- B) Жазалаушылардың әскери күшінің басымдылығы / превосходство в военной силе карателей
- C) Көтерілістердің бытыраңқылығы / стихийность востаний
- D) Көтеріліс ошақтарының арасында байланыстың болмауы / отсутствие связи между очагами восстания

30. Қазақ халқының өкілдерінен Уақытша өкіметтің комиссарлары боп / из представителей казахского народа комиссарами Временного правительства были назначены:

- A) Торғай облысынан Ә. Бөкейханов тағайындалды / от Тургайской области А. Букейханов
- B) Жетісудан М. Тынышбаев тағайындалды / от Семиречья М. Тынышбаев
- C) Түркістанда М. Шоқай тағайындалды / от Туркестана М. Шокай
- D) Семей облысынан М. Қаратаев тағайындалды / от Семипалатинской области М. Каратаев